

آموزش نویسندگانه علم

چگونه با یادگیری مهارت نوشتن
دانسته‌های خود را به محتوایی
ارزشمند تبدیل کنیم؟

محمد رضارضائی

با مقدمه‌ای از پوریا ناظمی

سرشناسه :	رضایی، محمدرضا، ۱۳۶۶
عنوان و نام پدیدآور :	آموزش نویسندگی علمی؛ چگونه با یادگیری مهارت نوشتن دانسته‌های خود را به محتوایی ارزشمند تبدیل کنیم؟/ نویسنده محمدرضا رضایی؛ ویراستار عاطفه فرهادی.
مشخصات نشر :	تهران نشر طلایی، ۱۳۹۵
مشخصات ظاهری :	۱۳۴ ص؛ مصور؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
شابک :	۹۷۸-۶۰۰-۶۲۲۹-۸۹-۸ ریال ۱۵۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی :	فیا
عنوان دیگر :	چگونه با یادگیری مهارت نوشتن دانسته‌های خود را به محتوایی ارزشمند تبدیل کنیم؟
موضوع :	نویسندگی -- راهنمای آموزشی
موضوع :	Authorship -- Study and teaching
موضوع :	نگارش علمی و فنی -- راهنمای آموزشی
موضوع :	Technical writing -- Study and teaching
رده بندی کنگره :	PN ۱۴۵ / ۶۸ / ۱۳۹۵
رده بندی دیویی :	۸۰۸/۰۲
شماره کتابشناسی ملی :	۴۶۳۹۸۱۲

نشر طلایی

آموزش نویسندگی علمی

نویسنده: محمدرضا رضایی

ویراستار: عاطفه فرهادی

طراح جلد و صفحه‌آرا: سهیل سلطانی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۲۲۹-۸۹-۸

تعداد: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ اول: ۱۳۹۵

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

www.talae.ir

nashre.talae@gmail.com

تهران، خیابان طالقانی، خیابان سرپرست جنوبی، انتهای بن بست پارس، شماره ۱۱، واحد ۲
 تلفن: ۶۶۴۸۳۰۶۶ شماره: ۶۶۴۱۵۲۳۳ تلفن همراه: ۰۹۱۲۶۰۱۶۴۱۹
 همه حقوق چاپ و نشر کتاب «آموزش نویسندگی علمی» برای نویسنده محفوظ است.
 هرگونه بهره‌برداری از این اثر به اجازه کتبی نویسنده نیاز دارد.

آموزش نویسندگی علمی

چگونه با یادگیری مهارت نوشتن
دانسته‌های خود را به محتوایی
ارزشمند تبدیل کنیم؟

محمد رضا رضائی

نشر طلابی

این اثر را به استاد سیروس برزو تقدیم می‌کنم
که مشوق و راهنمای من و بسیاری از هم‌نسلان و همکارانم
برای ورود به دنیای هیجان‌انگیز روزنامه‌نگاری علمی بود.

صفحه	عنوان
۱۰	مقدمه
۱۲	مقدمه مولف
۱۵	فصل اول: دانستنی‌هایی برای نوشتن
۱۶	بخش اول: انواع نوشتن برای تولید محتوا
۱۶	نوشته‌های هنری (ادبی)
۱۷	نوشته‌های ارتباطی (معیار)
۱۸	چگونه قلم خود را در نگارش پیدا کنیم؟
۲۰	بخش دوم: موانع نوشتن
۲۰	کمبود اطلاعات
۲۱	نداشتن ساختار بندی
۲۱	انتخاب سبک اشتباه در نویسندگی
۲۱	تمرکز کم
۲۲	خستگی زیاد
۲۳	مشغله‌های کاری زیاد
۲۵	بخش سوم: قلم خود را گرم کنید!
۲۶	خاطرات خود را به یاد بیاورید
۲۸	آخرین کتابی که خوانده‌اید، درباره چه چیزی بود؟
۲۹	به سراغ آلبوم‌های عکس بروید
۳۰	چیزی را به دیگران معرفی کنید
۳۱	دستور العمل بنویسید
۳۲	بخش چهارم: مهارت‌های جادویی برای نوشتن
۳۲	تایپ ۱۰ انگشتی
۳۴	مهارت تندخوانی
۳۶	ترسیم نقشه ذهنی
۳۷	مهارت جستجو در اینترنت
۳۸	مهارت‌های نرم افزاری

- ۳۹ بخش پنجم: کمال‌گرایی؛ دردی درمان‌پذیر در نوشتن
۳۹ برخی از رفتارهای افراد کمال‌گرا در نوشتن
۴۰ کمال‌گرایی در نوشتن چیست؟
۴۵ نقطه مقابل کمال‌گرایی در نوشتن چیست؟

فصل دوم: پیش‌قدم‌های نوشتن

- ۴۸ بخش اول: ترفندهای سوژه‌یابی در نوشتن
۴۹ تازگی و نو بودن
۴۹ موضوعات فراگیر یا تاثیرگذار
۵۰ موضوعات غیر عادی و غیر منتظره
۵۰ موضوعات مناسبی
۵۱ موضوعات شناخته‌شده و معروف
۵۲ موضوعات ناشناخته

بخش دوم: ماهیت نوشته‌های خود را تعیین کنید

- ۵۵ اطلاع‌رسانی
۵۷ آموزشی
۵۹ علمی
۶۰ تبلیغاتی

بخش سوم: مخاطب‌شناسی در نوشتن

- ۶۴ دو حالت کلی در مخاطب‌شناسی
۶۵ پرسش‌هایی برای تعیین مخاطب
۶۶ بخش چهارم: منبع‌یابی برای نوشتن
۶۸ شناخت منابع درست
۶۹ جمع‌آوری فهرستی از منابع
۷۰ روش‌های منبع‌نویسی در مطالب
۷۲ منابع درست، نمایش غلط

فصل سوم: نوشتن را آغاز کنید

- ۷۸ بخش اول: ساختار بندی مطالب

۷۹	سوژه اصلی را به صورت پرسشی بنویسید
۷۹	طوفان ذهنی یا بارش فکری
۸۰	غربال‌گری موضوعات
۸۰	نوشتن را آغاز کنید
۸۱	دو اشتباه خطرناک در حین نوشتن
۸۲	اصلاح ساختارهای نوشتن
۸۲	لقمه کردن مطالب
۸۳	پیشنهادهای برای ساختار بندی مطالب
۸۶	ساختار بندی مطالب خبری و گزارش‌ها
۹۲	بخش دوم: چگونه برای مطالبم لید بنویسم؟
۹۲	لید نویسی برای مطالب آموزشی
۹۴	لید نویسی برای مطالب تبلیغاتی
۹۵	لید نویسی برای مطالب علمی
۹۶	لید نویسی برای مطالب اطلاع‌رسانی
۹۸	بخش سوم: چگونه برای کتابم مقدمه بنویسم؟
۹۸	مقدمه باید چه ویژگی‌هایی داشته باشد؟
۱۰۰	نکات تکمیلی درباره مقدمه کتاب
۱۰۲	بخش چهارم: چگونه برای مطالبم عنوان انتخاب کنم؟
۱۰۲	تیتراژ چیست؟
۱۰۳	اجزای تیتراژ
۱۰۴	ترفندهای تیتراژ نویسی
۱۰۷	چگونه تیتراژهای میانی را انتخاب کنم؟
۱۰۷	انتخاب عنوان و نام برای کتاب
۱۰۸	آیا یک تیتراژ خوب یا عنوان مناسب، کافی است؟
۱۱۱	فصل چهارم: خلاقیت و ساده‌نویسی در نوشتن
۱۱۲	بخش اول: چگونه مطالب علمی را ساده‌نویسی کنیم؟
۱۱۲	ساده‌نویسی در بیان اعداد و ارقام
۱۱۵	ساده‌نویسی در واژه‌ها

- ۱۱۷ ساده‌نویسی در واحدهای اندازه‌گیری
۱۱۸ ساده‌نویسی در نوشتن واحدهای پولی
۱۱۹ ساده‌نویسی در نوشتن تاریخ
۱۲۲ **بخش دوم: چگونه می‌توان مطالب خلاقانه نوشت؟**
۱۲۲ به نوشته‌های خود داستان بدهید
۱۲۳ به سوژه‌ها از زاویه متفاوتی نگاه کنید
۱۲۴ حواشی جذاب بنویسید
۱۲۴ بیان متفاوتی داشته باشید

- ۱۲۷ پیوست
۱۴۱ مطالعه بیشتر
۱۴۲ سپاسگزاری

■ مقدمه

ما آن قدر خوش شانس هستیم که در دوره ویژه‌ای از تاریخ زندگی کنیم. سرعت تحولات فناوری به قدری افزایش یافته است که در کمتر از هر ۱۰ سال شاهد انقلابی بنیادی در زمینه فناوری‌هایی هستیم که تمام زندگی ما را به طور اساسی دستخوش تغییر می‌کنند. این تغییرات که برخی ناظران معتقدند سرعت آن از توان تطبیق‌پذیری ما پیشی گرفته است، حاصل انقلاب‌های متعددی است که در حوزه علم اتفاق می‌افتد. از سوی دیگر برای زیستن در جهان امروز چاره‌ای جز تعامل با این فناوری و علم پیش زمینه آن نداریم. مهم نیست من و شما به این رویدادها توجه نشان دهیم یا نه. آن‌ها زندگی ما را تحت تاثیر قرار می‌دهند.

همچنین رشد و توسعه شبکه‌های اجتماعی و مجاری اطلاع‌رسانی جدیدی که بدون ضرورت گذر از صافی‌های رایج در روزنامه‌نگاری ساختارمند، به کار تولید و انتشار خبر مشغولند، فضایی را به همراه آورده است که امکان توسعه اطلاعات معتبر و خبرهای دروغین به یک اندازه توسعه یافته است. اگر فضای شخصی شده و حباب‌های رسانه‌ای که در اطراف خود تنیده‌ایم، باعث بروز پدیده خبرهای دروغین و استفاده ابزاری از آن در صحنه‌های اجتماعی و سیاسی می‌شود، در دنیای علم همین روند، باعث توسعه شبه‌علم و خرافه‌هایی می‌شوند که نه تنها علم که مهم‌تر از آن روش تفکر و آگاهی ما را تحت تاثیر قرار می‌دهند.

کشورهای در حال توسعه به طور خاص ایران با توجه به تاریخ و سابقه‌شان در شرایطی قرار دارند که باید فاصله و عقب‌ماندگی بزرگی را در حوزه علم و فناوری جبران کند و مهم این است که جهان در انتظار ما نخواهد ماند. توسعه فردای ما به توسعه علمی و توسعه علمی ما به آگاهی علمی گره خورده است. آگاهی و ادراکی که بدون حضور واسطه‌هایی در میان مردم و دانشگران و بین دانشگران در ارتباط با هم میسر نخواهد شد.

روزنامه‌نگاری علمی در میانه چنین میدانی قرار گرفته است. از یک سو باید یکی از پر جنب و جوش‌ترین و غیر منتظره‌ترین حوزه‌هایی که بشر در تاریخ خود با آن مواجه بوده است را پوشش داده و داستان آن را به زبان عام ترجمه و روایت پشت پرده آن و مسیری که منجر به تولید آن شده است را به

مردم و مخاطب خود منتقل کند. از سوی دیگر باید نقش نظارت و دیدبانی خود را اعمال کند و مراقب رفتارها و روندها در دنیای علم باشد و اگر جایی خطایی دید آن را گزارش دهد. از سوی دیگر، باید مراقب توسعه جدی و شدید شبه علم باشد. در کشورهایی مانند ما بخشی از بار هموار کردن مسیر جبران عقب ماندگی علمی را نیز بر دوش بکشند.

این کاری دقت، مطالعه، تلاش و صبوری بالایی می طلبد. کسانی که به طور حرفه‌ای وارد این دنیا می شوند، باید برای بقای حرفه‌ای با رسانه‌های خود وارد مذاکره‌ای دایمی شوند و از سوی دیگر کار دقیق و دشوار خود را انجام دهند. در همین حال مراقب باشند تا نقش مهم‌شان را به سخنگویی نهاد علم و تبدیل شدن به ابزاری تبلیغاتی در دست اشخاص و نهادها فرو نكاهند و در دام وسوسه‌های مالی و تبدیل کردن محتوای خود به ابزاری برای کسب درآمد بیشتر یا کلیک بیشتر یا شهرت یا ساختن پلکانی برای امتیازگیری و نفع شخصی تبدیل نکنند و مراقب نام خود باشند.

ما که به این پیشه شریف اشتغال داریم نه تنها باید از اعتبار حرفه‌ای مان در عمل دفاع کنیم که باید از نام خود نیز مراقبت کنیم. نباید فراموش کنیم که در نهایت نام ما در زیر محتوایی که تولید می‌کنیم قرار خواهد گرفت و باید بدانیم ما در حال معامله‌ای مهم با مخاطبان هستیم. ما وقت غیر قابل برگشت آن‌ها را طلب می‌کنیم و در قبال آن وظیفه داریم محتوایی را در اختیارشان قرار دهیم که حداقل تا زمان انتشارش و براساس بهترین تلاشی که انجام داده‌ایم مطمئن باشیم، دقیق، درست و برای او و آگاهی‌اش ضروری است. اگر این کار را نکنیم مسوول مرگ لحظاتی خواهیم بود که مخاطب صرف استفاده از محتوای تولیدی ما کرده است.

به شما که قصد ورود به این دنیا را دارید خوش آمد می‌گویم. زندگی هیجان‌انگیز و البته پرچالشی پیش روی شماست. بسیار خواهید آموخت و لحظات پرفراز و نشیبی را تجربه می‌کنید. شما در حال قدم گذاشتن در حوزه‌ای هستید که به جرات می‌توان گفت در شکل دادن به امروز و فردای ما نقشی بی‌همتا دارد.

قدمتان استوار

پوریا ناظمی - روزنامه‌نگار علم

■ مقدمه مولف

- قبل از ارائه هر توضیحی از شما چند پرسش دارم:
- آیا ذوق نوشتن دارید و می‌خواهید به این روش از دانسته‌های خود برای دیگران بنویسید؟
 - آیا دانش آموز یا دانشجویی علاقه‌مند به حرفه روزنامه‌نگاری هستید و دوست دارید در نشریات و مطبوعات مختلف قلم بزنید؟
 - آیا وب‌سایت یا کسب و کاری اینترنتی دارید، اما به خوبی نمی‌توانید برای وب‌سایت خود محتوای باکیفیت تولید کنید؟
 - آیا فردی متخصص و با تجربه‌ای هستید و علاقه‌مند هستید تا دانسته‌ها و تجربیات خود را در قالب کتاب یا مقالات مطبوعاتی و عمومی منتشر کنید؟

اگر حتی به یکی از پرسش‌های بالا پاسخ مثبت داده‌اید، کتابی که در دست دارید، می‌تواند شروعی برای ورود شما به دنیای شگفت‌انگیز نویسندگی علمی باشد. خواندن کتاب آموزش نویسندگی علمی به شما کمک می‌کند تا بتوانید با یادگیری مهارت نوشتن دانسته‌های خود را به محتوایی ارزشمند تبدیل کنید و آن‌ها را با دیگران به اشتراک بگذارید.

نویسندگی علمی پایه و اساس تولید هر نوع محتواست؛ از محتواهای متنی مانند مقاله و کتاب گرفته تا محتواهای چندرسانه‌ای مانند ویدئو یا صوت. شما با یادگیری اصول گفته شده در این کتاب می‌توانید دانسته‌های تان را مکتوب و آن را در قالب‌های مختلف محتوایی منتشر کنید.

کتاب آموزش نویسندگی علمی حاصل آموخته‌ها و تجربیات ۱۰ ساله‌ام در حوزه روزنامه‌نگاری علمی است. خوشبختانه طی این سال‌ها من این شانس را داشتم که از نزدیک با معتبرترین روزنامه‌ها، نشریات و خبرگزاری‌ها همکاری کنم و با نویسندگانشان و دانشمندان داخلی و خارجی مختلفی گفتگو و ارتباط داشته باشم. از این رو بسیار خوشحالم که این امکان را داشته‌ام تا حاصل این تجربیات را در کتابی مکتوب کنم. این کتاب شامل چهار فصل کلی است. با خواندن فصل اول شما با مفهوم نویسندگی علمی و نگارش ارتباطی و تفاوت آنها با نویسندگی ادبی آشنا می‌شوید. اما نوشتن برای بسیاری از افراد به همین راحتی نیست و

قفل‌های ذهنی و مهارتی مختلفی دارند. به همین دلیل در بخش‌های اولیه کتاب تمرین‌ها و نکاتی را آموزش داده‌ام که بتوانید با بکارگیری آن‌ها، بسیار راحت‌تر از گذشته بنویسید.

در فصل دوم به پیش‌قدم‌های نوشتن درباره هر موضوعی پرداختم. اینکه چگونه سوژه‌یابی کنیم و مخاطب‌شناسی در نویسندگی علمی چگونه انجام می‌شود. دانستن این نکات به هر نویسنده‌ای کمک می‌کند تا مطالبش بهتر و تاثیرگذارتر باشد.

فصل سوم کتاب نویسندگی علمی به چگونگی نگارش مطلب اختصاص دارد. در این فصل شما می‌آموزید که چگونه مطالب خود را پیش از نوشتن ساختاربندی کنید و دقیقاً از کجا و چگونه نوشتن درباره موضوعی را آغاز کنید. در ادامه این فصل هم یاد می‌گیرید که وقتی نگارش مطلبی را تمام کردید، چگونه برای آن مقدمه خوب و تاثیرگذاری بنویسید و عنوان جذابی را انتخاب کنید.

فصل چهارم و پایانی کتاب هم درباره بحث مهم ساده‌نویسی و خلاقیت در نویسندگی علمی است. چرا که شما به عنوان نویسنده، روزنامه‌نگار یا کارشناس تولید محتوا باید بتوانید مفاهیم پیچیده علمی و فنی را به ساده‌ترین و خلاقانه‌ترین شکل ممکن به مخاطب انتقال دهید.

مباحث مرتبط با اصول ویراستاری و دستور نگارش را در بخش جداگانه‌ای در انتهای کتاب در قالب پیوست آورده‌ام. یادگیری این مباحث به طور مستقیم به نویسندگی علمی مربوط نمی‌شود، اما در برقراری ارتباط بهتر با مخاطبان شما نقش‌سازنده‌ای دارد.

اگر حین مطالعه کتاب به مثال‌های متعدد نجومی و فضایی برخورد کردید، زیاد تعجب نکنید. چرا که زمینه تخصصی من در مطبوعات علوم فضایی و نجوم است و این موضوع از علاقه من به این شاخه از علوم ناشی می‌شود. امیدوارم کتاب آموزش نویسندگی علمی نقطه شروعی برای ورود شما به دنیای شگفت‌انگیز نویسندگی و روزنامه‌نگاری علمی باشد.

محمد رضازائی

تهران - زمستان ۱۳۹۵

فصل اول:

دانش‌تنی‌هایی برای نوشتن

بخش اول: انواع نوشتن برای تولید محتوا

نوشتن بر دو نوع است: نگارش هنری و ارتباطی. آشنایی با مفهوم کلی این دو، به شما کمک می‌کند که مهارت‌های نوشتن را زودتر یاد بگیرید و تصویر ذهنی بهتری از مقدمات و روش‌های دست به قلم شدن داشته باشید.

■ نوشته‌های هنری (ادبی)

در نوشته‌های هنری یا ادبی، هدف نویسنده خلق اثری هنری است؛ خوانندگان این متون هم به دنبال ماهیت یا زیبایی‌های هنری آن هستند. مفهوم نوشته از قدرت کلمات و هنر نویسنده به شدت تاثیر می‌گیرد. مثلاً در رمان‌ها و داستان‌ها، نویسنده داستانی روایت می‌کند و ما محور هنر داستان‌سرایی‌اش می‌شویم؛ زیرا او به شکلی زیبا صحنه‌ها، شخصیت‌ها و هر آنچه را که در داستان است، توصیف می‌کند. حتی اگر نویسنده جایی را گنگ و نامفهوم نوشته یا از جملات و واژه‌های عجیب و ناآشنا استفاده کرده باشد، باز هم نوشته برای ما زیباست و آن را نمودی از هنر نویسنده تلقی می‌کنیم.

در حال حاضر برای نوشتن متون ادبی دوره‌های آموزشی مختلفی برگزار می‌شود اما ذوق و قریحه اشخاص در نگارش متون ادبی زیبا و ماندگار،

نقش بسیار تعیین‌کننده‌ای دارد. خوشبختانه در زبان فارسی، نمونه‌های ارزشمندی از آثار ادبی دیده می‌شود. بی‌شک اکثر ما وقتی جملات آغازین مقدمه کتاب گلستان سعدی را می‌خوانیم، از به کارگیری این همه تعبیرات و توصیفات هنری درباره نعمت‌های خدا لذت می‌بریم.

منت خدای را عزوجل که طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت. هر نفسی که فرو می‌رود، ممد حیات است و چون بر می‌آید، مفرح ذات. پس در هر نفسی دو نعمت موجود است و بر هر نعمتی شکری واجب. از دست و زبان که بر آید کز عهده شکرش به در آید؟

■ نوشته‌های ارتباطی با زبان معیار

نوع دیگر نوشتن، نگارش ارتباطی است. در اینجا، نوشتن وسیله‌ای برای انتقال پیام و مفهوم است نه هنرنمایی نویسنده. مهم است که آن مفهوم درست، شفاف و با کمترین ابهام انتقال پیدا کند. نوشته‌های ارتباطی منطبق بر زبان و ادبیات معیار جامعه است؛ یعنی بیشتر افراد جامعه می‌توانند مفهوم این مطالب را درک کنند. ما هر روز با نمونه‌های زیادی از متون ارتباطی روبرو می‌شویم، مانند: اطلاعیه‌هایی که در کوچه و خیابان نصب می‌شود؛ کتاب و مقالات آموزشی؛ بروشورهای تبلیغاتی شرکت‌ها و موسسات؛ روزنامه‌ها و نشریات، همین کتابی که در دست دارید و دهها مثال دیگر.

در این مطالب عموماً از تعبیرات ادیبانه و هنری استفاده نمی‌کنند مگر این‌که به انتقال بهتر پیام کمک کند. تفاوت بین نگارش هنری و ارتباطی همانند تفاوت بین خوانندگی و سخنرانی است. اولی به دنبال هنرنمایی و دومی در تلاش برای انتقال صحیح و شفاف پیام و مفاهیم است. با توجه به توضیحاتی که ارائه شد، بدون شک متخصصان باید بتوانند مهارت نگارش ارتباطی را یاد بگیرند. اما لازم است که در نگارش مطالب،

وجوه ادبی نوشته را هم در نظر گرفت؛ زیرا گاهی به کارگیری ویژگی‌های سبک‌های ادبی به تاثیرگذاری بیشتر مطلب، آراستگی آن و جلب توجه مخاطب، کمک می‌کند. مانند استفاده از تشبیه، ضرب‌المثل، شعر و غیره. ولی باید حواس‌مان باشد در «چاه ادبی» گرفتار نشویم؛ زیرا برخی از نویسندگان تازه‌کار، هنگام نوشتن مطالب، در به کارگیری عناصر ادبی زیاده‌روی می‌کنند و کارشان در نوشتن سخت می‌شود. بدتر از آن، ممکن است کار خواننده نیز سخت‌تر شود؛ زیرا افراط در ادبی نویسی باعث کژفهمی و ابهام مطالب می‌شود و نوشته را از هدف اصلی (که همان انتقال پیام است) دور می‌کند.

در متون هنری و ادبی همه چیز در خدمت تعالی هنر است
اما در متون ارتباطی همه چیز (حتی ظرافت‌های ادبی)
در خدمت انتقال درست مفهوم است.

اگر هم نویسنده ذوق و استعداد خوبی در این زمینه نداشته باشد؛ موجب دل‌زدگی خواننده می‌شود، مانند حالتی که شخصی نابلد، ویولون به دست می‌گیرد؛ آنجاست که باید انتظار شنیدن هر صدای عجیب و غریبی را داشته باشیم.

توجه به این موضوع برای نوشتن مطالبی که مخاطب عام دارد اهمیت بیشتری پیدا می‌کند؛ مانند مطالبی که در وب‌سایت شرکت‌ها و سازمان‌ها قرار می‌گیرد یا مهم‌تر از آن، مطالبی که در مطبوعات و خبرگزاری‌ها منتشر می‌شود.

■ چگونه قلم خود را در نگارش پیدا کنیم؟

وقتی مهارت نویسندگی را یاد می‌گیرید، به مرور قلم خود را در نوشتن پیدا می‌کنید. منظور از «قلم» سبک منحصر به فرد هر کس در نوشتن است. این موضوع در سخنرانی با صدای افراد قابل مقایسه است؛ یعنی هر کس صدای خاص خود را دارد.

بهترین روش برای پیدا کردن قلم اختصاصی در نوشتن این است که

سعی کنید به همان شکلی که صحبت می‌کنید، بنویسید؛ ساده، راحت و صمیمی. یعنی تلاش نکنید که متن خود را بسیار ادبی بنویسید؛ اتفاقاً همین تفکر اشتباه، بسیاری را از نوشتن باز می‌دارد. بین لحن گفتاری و نوشتاری شما نباید تفاوت زیادی وجود داشته باشد؛ البته این به معنای محاوره‌نویسی یا شکسته‌نویسی نیست.

مثلاً من در زبان گفتار می‌گویم: «فرق بین سیاره و ستاره اینه که ستاره از خودش نور داره، اما سیاره نور نداره» همین عبارات را در زبان نوشتار، به این صورت می‌نویسم: «فرق بین سیاره و ستاره در این است که ستاره از خودش نور دارد اما سیاره نور ندارد.» همان طور که دیدید لحن این دو تفاوت زیادی با هم نداشتند.

منظور از «قلم» سبک منحصر به فرد هر کس در نوشتن است.
این مسئله در سخنرانی با صدای افراد قابل مقایسه است.
یعنی هر کس صدای خاص خود را دارد.

فرض کنید که من عبارت یادشده را این‌گونه بنویسم: «از جمله تفاوت‌های بین سیاره و ستاره می‌توان به این ویژگی اشاره نمود که ستاره از خود نور دارد در حالی که سیاره این چنین نبوده و نور ندارد.» جمله‌بندی عبارت دوم به مراتب برای من نویسنده سخت‌تر است و مهم‌تر اینکه خواندن آن نیز برای خواننده اندکی دشوارتر می‌شود.

اگر واقعا من در گفتار هم از چنین لحنی استفاده می‌کنم، باید در نحوه بیانم تجدیدنظر کنم! زیرا این روش صحبت کردن یا نوشتن نشان می‌دهد که من در ساده‌سازی مطالب ناتوان هستم.
